

8.—LLEVOR

xibarrí y empaytantse els uns als altres, las saltan atrevits minyons.

Refereix detalladament un autor (Pellicer y Pagés en la seva obra *Iluro*) una pràctica molt en boga entre nostres pagesos pera curar trencaduras dels infants per medi de la alsina sagrada.

An efecte, escullit un roure ó be una alsina de tronch tendre y prim, hi fan un tall prou gros per poguerhi passar l'infantó, desseguida, gracies á la flexibilitat de la fusta verda, la redueixen á una forma elíptica per medi de tascons convenientment colocats en l'esquerda.

A mitja nit, é iluminantse ab una foguera encesa al peu del arbre, pronunciant aquestas sacramentals paraules:

Trenca't te'l dono
Guarít te'l prenc'h.

Mentres tant los espectadors cantan ab accent ferm y calmós la següent invocació:

Sant Joan Baptista,
apóstol y evangelista:
por la virtut que Deu vos ha donat
guariu lo noy de trenca't ¡ben aviat!

Inmediatament despullan al nen del envenatge que l'emboquilla, y ab ell ajustan y lligan lo tronch en sa posició ordinaria. Si ab lo temps, aqueix no's mort, es senyal de que'l petitó se's guarit; si es al revés la trencadura restará incurable.

Veusaquí la antiquíssima costúm del roure ó be alsina de Sant Joan, ben segur la mes original de nostres pagesos y la mes arrelada; la veyém practicada en poblacions de distintas regions catalanas, si be ab lleugeras variants en sa forma. Aixís en certs pobles tenen un roure vell y famós que'l curios excursionista'l trovará ple de pellingots y padassos.

Son las reliquies d' envenatges infantils depositats allí com una oferta pels pares dels nens curats en la nit de Sant Joan, mercés al contacte ab lo tronch miraculós.

Altre propietat es la de curar al malalt que á peu nú trepitja las cendras fumejants.

En cualques poblacions de la Seu d'Urgell

que donan el nom de fallas á eixos fochs, quant saltan las fallas los noys, entonan la següent canço:

Sant Pere y Sant Joan,
gurdeunos de peste y ronya
tot l'any.

Per fi, les noyes que volen saber lo pretendent que's casará ab ellas, escriuhen els noms en petits papers que cargolats, sumergeixen en un vas ple d'aigua y consistirá la predicció ab el nom que l'endemá sortirá més desdoblát.

An aquets cassos es frequent aquesta copla:

Sant Joan Baptista
apóstol y evangelista,
flor de les flors,
feume sortir l'art
del meu espós.

* * *

En lo teatre de «La Unió Lliberal», devant de escasa concurrencia s'hi doná'l dissapte día 20 el melodrama *Los dos Pilates*, quina companyia, dirigida pel primer actor D. Antón Navarro, estigué una mica desconcertada, interpretant l'obra molt duptosament y notantshi poca seguritat en els papers.

Segons tinch entés, els llegidors de *Los Sucesos* hi acudiren en massa, ja que com se pot suposar, en aitals representacions la sanch hi abunda.

* * *

Dissapte día 27, la cobla d'en Sendra á dos quarts de nou del vespre, doná en la plassa del Bestiar una bellíssima audició de sardanes, estrenantse *La Primarenca*, d'en Pichot, molt ayrosa y balladora, com també el *Repich de Campanes*, d'en Molins, les demés foren les ja tant conegudes y populars *Cercant l'amor y Primavera*, d'en Serra.

Un aplauso ben merescut brollá de tots els cors allí congregats que fruiren d'aytal sanitosa vetlla.